

## FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 16/2009 rd

**Regeringens proposition med förslag till ändring och temporär ändring av de bestämmelser om försäljningsland och vissa andra bestämmelser som tillämpas i mervärdesbeskattningen**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 18 september 2009 en proposition med förslag till ändring och temporär ändring av de bestämmelser om försäljningsland och vissa andra bestämmelser som tillämpas i mervärdesbeskattningen (RP 136/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

#### *Beredning i delegation*

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

#### *Sakkunniga*

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Tommi Parkkola, finansministeriet
- överinspektör Soili Sinisalo, Skattestyrelsen
- avdelningsjurist Staffan Wahe, Ålands landshovsregering
- skatteexpert, VH Mika Jokinen, Finlands näringsliv.

Skriftliga utlåtanden har lämnats av Centralhandelskammaren och Företagarna i Finland.

### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att mervärdesskattelagen och lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen ska ändras.

I lagstiftningen om mervärdesskatt görs de följdändringar som krävs av Europeiska gemenskapens direktiv som gäller platsen för beskattning av tjänster.

Tjänster som sålts till näringsidkare beskattas i enlighet med den nya allmänna regeln i direktivet i den stat där köparen är etablerad. Om köparen är etablerad i en annan medlemsstat, tillämpas omvänd skattskyldighet på tjänsterna, dvs. köparen är skattskyldig. Beskattningsplatsen för tjänster som sålts till konsumenterna är enligt

den allmänna regeln i direktivet precis som nu den stat där säljaren är etablerad.

De allmänna reglerna kompletteras av specialregler för vissa tjänster. Undantagen från de allmänna reglerna gäller tjänster som avser fastigheter, transporttjänster och anknytande tjänster, tjänster som avser lös egendom, uthyrning av transportmedel, kultur- och underhållningstjänster, restaurang- och cateringtjänster, resebyråtjänster, immateriella tjänster, radio- och televisionssändningar, elektroniska tjänster och teletjänster samt förmedlingstjänster.

Kontrollsystemet för gemenskapsintern handel som gemenskapsintern varuleveranser för närvarande kontrolleras genom utvidgas till

tjänster. Säljarna ska för den nationella skatteförvaltningen i en sammanställning av tjänsterna uppge vilka tjänster som beskattas i enlighet med den allmänna regeln och som tillhandahållits näringsidkare etablerade i andra medlemsstater.

I mervärdesskattelagen görs de följdändringar som direktivet om snabbare informationsutbyte vid gemenskapsintern handel kräver. Tidsfristen för att lämna in sammanställningar förkortas från tre månader till en månad och tidsfristen för att lämna och förmedla uppgifter till andra medlemsstater från tre månader till en månad. Sam-

manställningarna bör i fortsättningen i regel lämnas i elektronisk form.

I mervärdesskattelagen görs dessutom vissa andra ändringar.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2010. Ändringarna av beskattningsplats för kultur- och underhållningstjänster träder dock i kraft först vid ingången av 2011 och de ändringar som gäller långtidsuthyrning av transportmedel till konsumenter vid ingången av 2013.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

De föreslagna följdändringarna på grund av Europeiska gemenskapens direktiv och syftet med dem är enligt utskottets mening tillrädliga. Ändringarna i bestämmelserna om beskattningsplats och den anknytande omvända skattskyldigheten betyder mindre administrativa kostnader för företagen, tydliggör och förenklar beskattningsreglerna och minskar företagens behov av att registrera sig i andra medlemsstater. Om kontrollsystemet för gemenskapshandeln utvidgas från varor till tjänster, blir kontrollen av gemenskapshandeln effektivare. Förslagen om informationsutbyte inom gemenskapshandeln påskyndar insamlingen och utbytet av information mellan medlemsstaterna och gör därmed kampen mot momsbedrägerier effektivare och minskar skatteinkomstbortfallet. Sakkunniga som utskottet har hört hävdar att de föreslagna ändringarna mestadels är positiva för företag som bedriver gemenskapshandel.

Å andra sidan har de sakkunniga också kritiserat lagförslaget för att det ger bestämmelsen om så kallade följdändringar vidgad räckvidd. Utifrån bestämmelsen ska beloppet av den skatt som en skattskyldig ska betala eller dra av för en skatteperiod numera rättas oberoende av den utsatta tiden för att söka ändring eller påföra skatt, om den skatt som den skattskyldiga ska betala

eller dra av för en räkenskapsperiod har ändrats genom beslut av skattemyndigheten eller besvärinstansen på ett sätt som påverkar beloppet av den skatt som ska betalas eller dras av för en annan räkenskapsperiod.

Regeringen föreslår att räckvidden för följdändringen ska utvidgas så att man utifrån bestämmelsen också kan rätta en annan skattskyldigs beskattning. Sakkunniga inom näringslivet anser att förslaget kränker de skattskyldigas rättssäkerhet. De påpekar dessutom att förslaget har fogats till lagförslaget efter remissrundan i samband med beredningen utan att de intresserade parterna fick en chans att ge sin syn på ett så pass betydelsefullt förslag.

Det har sagts att de skattskyldiga måste kunna lita på att man inte längre efter en viss tid kan ingripa i tidigare beskattningar, åtminstone inte på grund av fel som begåtts av en annan skattskyldig. Argumentet för detta är bl.a. att den föreslagna följdändringen avviker från bestämmelsen om följdändringar i inkomstbeskattningen. Det är en oriktig uppfattning: i inkomstbeskattningen kan motsvarande följdändring med verkningar för beskattningen av en annan skattskyldig nämligen genomföras oberoende av den lagfästa fristen för efterbeskattning eller överklagande. Trots detta kan man förstå kritiken, eftersom följdändringen kan leda till att en skattskyldig i efterskott påförs mervärdesskatt som han

eller hon inte längre kan flytta vidare på någon annan. Om den skattskyldige inte heller i avtalsväg har försäkrat sig om gottgörelse från den andra affärsparten, är förlusten slutlig. Den part som gagnats av att hans beskattning har ändrats på grund av att den andra skattskyldiga partens beskattning har rättats genom följdändring får i sin tur en oförtjänt nytta. Enligt en bedömning kan förslaget försvåra handeln mellan skattskyldiga till och med i betydande grad.

Utskottet anser att ändringen i ett rättssäkerhetsperspektiv inte är betydelselös, men att de sakkunnigas bedömningar av ändringens praktiska konsekvenser är överdrivna. För det första bör det observeras att det redan nu är möjligt att rätta en annan skattskyldigs beskattning genom följd rättelse till för- eller nackdel för den skattskyldiga utifrån den föreslagna ändringen, om det sker inom den lagfästa fristen för att påföra skatt och söka ändring. Också då kan det gå så att säljaren lider en ekonomisk förlust för att han inte längre kan flytta skatten vidare eller få gottgörelse från sin affärskompanjon. På denna punkt innebär förslaget ingen ändring i det rådande läget och för inte heller med sig sådana nya risker som inte redan skulle existera för företagen.

Förslaget möjliggör rättelse om den skattskyldiga kräver återbäring i slutet av treårsfristen och det inte längre finns tid att göra motsvarande korrigering i den andra skattskyldigas beskattning inom utsatt tid. Förändringen mot nu läget är att tidsfristen för att ingripa i den ena skattskyldigas beskattning på grund av en ändring i beskattningen av den andra skattskyldiga förlängs. Det ökar i sig osäkerheten kring förändringar som sker efter tidsfristen för att påföra skatt.

Utskottet anser ändå att det finns tungt vägande argument för att utvidga räckvidden för följdändringar. Enligt utredning från finansministeriet tillämpas bestämmelsen i framtiden bara i exceptionella fall som närmast har att göra med skatteplanering i syfte att vinna orättmätiga skattefördelar. Flera sådana fall har de facto redan kommit fram. Ansökningar om återbäring har skjutits fram till de sista dagarna av treårsfristen, då motsvarande rättelse inte längre kan göras i den andra skattskyldigas beskattning för att rättelsefristen har löpt ut. Det tyder på planmässigt agerande att återbäringskrav inte har framställts för alla de år man haft kännedom om utan bara för de år som kommer att preskriberas. Man kan också anta att återbäringskrav i framtiden framställs årligen i den takt fristerna löper ut. Finansministeriet uppger att det handlar om hundratal miljoner euro.

Det bör också observeras att följdändringar inte kan göras i framtiden heller, om inte den första skattskyldiga lämnar in sin ansökan om återbäring inom den nuvarande fristen på tre år. Dessutom kan säljaren och köparen precis som nu undvika följdändring genom att avstå från rätten till skatteåterbäring. Den föreslagna ändringen bidrar till en riktig beskattning och ligger också i den skattskyldigas intresse.

Utskottet anser att det är nödvändigt och motiverat att utvidga följdändringens räckvidd på förslaget sätt.

### **Förslag till beslut**

Finansutskottet föreslår

*att lagförslagen godkänns utan ändringar.*

**FiUB 16/2009 rd — RP 136/2009 rd**

Helsingfors den 6 oktober 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent  
vordf. Kari Rajamäki /sd  
medl. Tarja Filatov /sd  
Christina Gestrin /sv  
Bjarne Kallis /kd  
Kyösti Karjula /cent  
Esko Kiviranta /cent  
Mikko Kuoppa /vänst  
Olli Nepponen /saml  
Kirsi Ojansuu /gröna  
Markku Rossi /cent

Matti Saarinen /sd  
Sari Sarkomaa /saml  
Minna Sirnö /vänst  
Pia Viitanen /sd  
ers. Esko Ahonen /cent  
Hanna-Leena Hemming /saml  
Inkeri Kerola /cent  
Reijo Paajanen /saml  
Kimmo Sasi /saml  
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Jukka Vanhanen.